

da se OO. Franjevci privremeno smjeste u zapuštenu benediktinsku opatiju sv. Stjepana van grada Splita, a narod da se naseli po okolici Sinja i Dicma³.

Slijedeće godine uskočiše u Dalmaciju i drugi Franjevci s narodom iz župa podređenih ramskom samostanu, kao Livna, Duvna, Doljana, Skoplja, Kupresa, Rakitna i Glamoča, tako da je bilo redovnika koji su pribjegli usve 32. O. Petar Filipović u svojoj kronici bilježi imena 19 svećenika, jednog klerika i jednog lajika, a za druge kaže da im se imena ne sjeća.⁴ OO. Franjevci u jednoj molbi na dužda mletačkoga od 13. travnja 1706 svjedoče, da su u posljednje vrijeme iz Bosne i Hercegovine doselili u Dalmaciju preko 5000 obitelji. To isto svjedoče i mletački generalni providuri u Dalmaciji Aleksandar Molino u pismu od 22 listopada 1691, Danijel Dolfino u pismu od 1. studenoga 1691, i Antun Semitecolo u pismu od 10 prosinca 1696. To potvrđuje i splitski nadbiskup Stjepan Cupilli II u ispravi izdanoj 12. VI. 1718 u prilog OO. Franjevaca, gdje kaže: »Franjev-

³ Ova i druga Zenova pisma nalaze se u državnom arhivu u Mlecima: »Senato-Dispacci P. G. della Cavalleria in Dalmazia Filza 717«. Navodi ih i g. B. Desnica u članku »Seoba Ramskih Franjevaca u Dalmaciju«. Članak je izašao u »Glasu Privredno-kulturne Matice« g. 1929, br. 27, i nešto preinačen u »Magazinu Sjeverne Dalmacije« g. 1934, s. 36—42. Dosada se je općenito držalo, da su ramski Franjevci uskočili u Dalmaciju nagovorom i pod zaštitom Stojana Jankovića. Prvi je na tu netačnost upozorio g. Boško Desnica u spomenutom članku, u kom iz pisma Antuna Zeno od 27. listopada 1687 donosi, da je Stojan Janković tada bio mrtav, poginuvši u borbi s Turcima pred Duvnom 23. kolovoza iste godine.

⁴ O. Stjepan Zlatović u spomenutom djelu Franjovci Presv. Otkupitelja i hrvatski puk u Dalmaciji, str. 153 sl., u Monografijama 12 samostana Franjavaca Presv. Otkupitelja (djelo se čuva u rukopisu u franjevačkom samostanskom arhivu u Šibeniku), str. 263 sl., napose pak u Monografiji sinjskog samostana (čuva se u arhivu samostana) na dugo raspravlja, koje je godine i u kom mjesecu uslijedila seoba ili bijeg ramskih Franjevaca s narodom iz Rame. Ima naime svjedočanstva koja govore da je to bilo g. 1687, dok druga svjedoče da je bilo g. 1688. O istoj stvari opširno raspravlja i Dr. Ivan Marković u svom djelu »Sinj i njegovo slavlje«, tiskanom u Zagrebu g. 1898, str. 25 sl. Ovo pitanje sada ne pravi nikakve poteškoće, jer znamo da bijeg nije bio u jedan put, nego u više navrta, pa se povjesna svjedočanstva odnose na dotične grupe, koje su kojom prigodom bježale. Nesumljivo je pak, da je bijeg prvih ramskih Franjevaca s čudotvornom slikom Majke Božje bio u mjesecu listopadu 1687, o kom govori providur Zeno u svojim pismima mletačkom senatu.